

Elektronische handtekening: wettelijke bepalingen en betrouwbaarheidsniveaus

Niet iedere handtekening is vanuit zichzelf even betrouwbaar. Daarmee is ook niet iedere handtekening automatisch passend voor het doel waarvoor die handtekening gebruikt is. Daarom is het van belang om elektronische handtekeningen, net zoals handgeschreven handtekeningen, goed te controleren.

Elektronische handtekeningen worden binnen de EU, in artikel 3 onderdeel 10 van de eIDAS Verordening EU 910/2014, onderverdeeld in drie verschillende betrouwbaarheidsniveaus. Van hoog naar laag zijn dat:

- De *gekwalficeerde* elektronische handtekening
- De *geavanceerde* elektronische handtekening
- Een elektronische handtekening

Kijk voor aanvullende informatie over deze betrouwbaarheidsniveaus op knb.nl.

Uit artikel 3:15a van het Burgerlijk Wetboek volgt dat een *gekwalficeerde* elektronische handtekening dezelfde rechtsgevolgen heeft als een handgeschreven handtekening. Een *geavanceerde* elektronische handtekening en een *andere* (de Nederlandse wetgever verwijst met 'andere' naar de elektronische handtekening uit EU 910/2014 Artikel 3 onderdeel 10 waarbij geen aanduiding 'gekwalficeerd' of 'geavanceerd' staat) elektronische handtekening hebben ook dezelfde rechtsgevolgen als een handgeschreven handtekening, indien voor deze beide elektronische handtekeningen de methode voor ondertekening die gebruikt is voldoende betrouwbaar is, gelet op het doel waarvoor de elektronische handtekening is gebruikt en op alle overige omstandigheden van het geval.

Hieruit volgt dat het niet altijd voldoende is om enkel het niveau van de elektronische handtekening vast te stellen om te kunnen bepalen of die handtekening passend is voor het doel waarvoor de handtekening gebruikt is. Voor de *geavanceerde* en *andere* elektronische handtekening moet volgens de wetgever ook gekeken worden naar de toegepaste methode voor ondertekening en naar alle overige omstandigheden van het geval.

De eIDAS-verordening, EU 910/2014, stelt in artikel 26 een aantal specifieke eisen aan *geavanceerde* elektronische handtekeningen en daarmee ook aan *gekwalficeerde* elektronische handtekeningen. Zo moet bijvoorbeeld het middel om een dergelijke elektronische handtekening te plaatsen enkel onder 'uitsluitende controle' van de ondertekenaar gebruikt kunnen worden. Dit is een eis die gesteld wordt aan het ondertekeningmiddel en het proces van ondertekenen. Of voldaan is aan zo'n eis kunt u niet verifiëren op basis van het elektronisch ondertekende document dat u ontvangen hebt, dat is enkel het resultaat van het proces van ondertekenen. In de praktijk geven veel leveranciers invulling aan het 'uitsluitende controle'-vereiste door de ondertekenaar een geheime pincode op zijn/haar telefoon in te laten voeren. Maar als u een elektronisch ondertekend document ontvangt, dan kunt u op basis daarvan niet vaststellen of de beoogde ondertekenaar zelf zijn pincode ingevoerd heeft of dat dat misschien door de partner van die ondertekenaar gedaan is, die de pincode (onterecht) ook kent. Het ligt daarmee gecompliceerd om vast te stellen aan welk betrouwbaarheidsniveau een elektronische handtekening voldoet als u een elektronisch ondertekend document van uw cliënten ontvangt.

Zorgt dit dan voor een onwerkbaar situatie rondom elektronische handtekeningen? Niet zolang u de elektronische handtekening en de informatie daarin op de juiste wijze interpreteert. U kunt dan vaststellen of de elektronische handtekening passend is voor het doel waarvoor die handtekening gebruikt is. Het is daarvoor niet noodzakelijk om het niveau van de handtekening exact vast te stellen. In relevante jurisprudentie vindt de rechter het ook niet nodig om het betrouwbaarheidsniveau van de elektronische handtekening exact te duiden, maar wel om de (informatie uit de) elektronische handtekening goed te interpreteren en hoe die tot stand is gekomen. Op basis daarvan kan vastgesteld worden welke zekerheden wel of niet aan de handtekening ontleend kunnen worden.

Op knb.nl vindt u handreikingen om een elektronische handtekening en de informatie daarin te interpreteren. De uitleg is uitgesplitst naar de elektronische handtekeningen die momenteel het meeste in de praktijk worden toegepast.

Jurisprudentie <https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:RBZWB:2020:4817>

Digitaal gesloten overeenkomst tot zakelijke geldlening met borgstelling bestuurder in privé.
Beoordeling digitale/elektronische handtekening conform eidas-verordening.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:RBROT:2022:3242>

Digitale handtekening onder geldleningsovereenkomst betwist. Vordering afgewezen.
Handtekening voldoet niet aan de gestelde eisen volgens het verdrag.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:RBNHO:2022:2255>

Overeenkomst ter beschikking stellen software, handtekening gezet op tablet leverancier, digitale handtekening? bewijs overeenkomst

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:RBGEL:2018:4429>

Rechtsgeldige machtiging? Met pen geplaatste ("natte") handtekening.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:RBOVE:2023:1460>

De rechtbank blijft bij haar oordeel dat het handtekening onderzoek, waaruit is gekomen dat de gepresenteerde handtekening niet authentiek is, gebruikt kan worden en maakt de conclusies tot de hare.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:RBDHA:2016:3335>

Kort geding. Aanbesteding. Inschrijving is niet deugdelijk ingediend en ondertekend en dus terecht terzijde gelegd. Geen mogelijkheid voor herstel van het gebrek

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:RBHAA:2010:BN2434&showbutton=true&key=word=ingescand%2Bhandtekening&idx=2>

Inschrijving ongeldig verklaard omdat de Model K verklaring niet was voorzien van een originele "natte" handtekening.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:RBAMS:2023:8440>

Elektronische handtekening bij de aankoop van een woning. Ontbinding. Schadevergoeding.
Boetematiging.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:RBDHA:2023:19134&showbutton=true&key=word=handtekening&idx=3>

Niet kunnen controleren van een elektronische handtekening vanwege screenshot.

Deze informatie hoort bij het [thema Elektronische handtekening](#) op knb.nl.